

ՅԻՍՈՒՆ ՏՆՐԻ ԵՌԱՋ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԳ ՀՕՐ ԱՅՑԸ ԱՄՄԱՆ

ՆՈՒՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԻԱՐԳ ՀՕՐ ԵՐԽՄԻՆ ԵՆՈՒԹԵԱՆ

Հոգեւոյ Տ. Եղիշէ Սրբազան Դուրեան Պատրիարքի այժմ արտասահման գտնուող ուղեկերտներէն մին, ինքնորոշարար 13 Անգլ. Ոսկի դրամ է Ս. Աթոռոյ Պատրիարքին տրամադրութեան տակ, իբր ժառանգութիւն ծախուց իր հոգեծնողին շիրմի շինութեան, փափաքելով սակայն որ որեւէ կերպով, ոչ ներքին շրջանակի մէջ և ոչ հրապարակաւ յիշատակութիւն չլինի այս ժառանգը:

Պատուական նուիրատուին համեստ սիրտէ ըզխած այս փափաքը կը յարգենք, չյիշատակելով իր անունը:

(«Սին», 1933, է. Յարի, Յուլիս, Թիւ 7, էջ 234):

ԼՈՒՐԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ

Հայաստանէն գրուած նամակներէ կը տեղեկանանք թէ Հայաստանի Հանրագիտարանը (Encyclopaedia), որուն հրատարակմը որոշուած լինելը իմացուած էր սակէ առաջ, պիտի լինի խոշոր գործ մը, 15 հատորներէ բաղկացած: Երեք հանրապետութիւնները (Հայաստան, Վրաստան, Աբխազիան) գրեթէ միաժամանակ սկսած են գործին, թելագործութեամբ և օժանդակութեամբ Մոսկուայի: Միայն Հայաստանի Հանրագիտարանի համար նշանակուած է առ այժմ 6 միլիոն ռուպլի: Հարկաւոր անձինք կ'աշխատակցին գործին, որուն համար առանձին հաստատութիւն մը հիմնուած է, որ ունի բազմաթիւ Գանձնաժողովներ, ըստ գիտական զանազան ճիւղերու. այսպէս. 1) Աշխարհագրական Գանձնաժողով, 2) Աստղագիտութեան, 3) Ֆիզիկայի, 4) Մաթեմատիկայի, 5) Քիմիայի, 6) Փիլիսոփայութեան, են. այս. բացուած է Ա. Հասարակ բաժանորդագրութիւնը (10 ռուբլի), որ թեւեւ լոյս տեսնէ 1934 ին. (Տարդ — 1983 — լոյս տեսած են 8 հատորներ — Ե. Խ.):

(«Սին», 1933, է. Յարի, Օգոստոս, Թիւ 8, էջ 254):

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, Օգոստ. 5ին, իր առաջին հովուական այցը տուաւ Անդրյորդանանի հայ գաղութին: Իրեն կ'ընկերանային Հուսարարապետ Տ. Մեսրոպ Եպս., Տ. Եղիշէ Աբղ. (այժմու Գուհակալ Ս. Աթոռոյ) և Հրանդ Սրկ.: Ն. Ամենապատուութիւնը գիտաւորաւ համար մինչև Սալթ կնած էին Ն. Վեն. Էմիր Ապտալլահի պալատայան զօրադուռին հրամանատարը՝ Սայիա Պէյ, թիկնապահի մը հետ, և Ամսնէն բազմաթիւ Հայ և Յոյն երեւելիներ: Ս. Պատրիարք Հայրը Ամսն հասնելուն, առաջնորդուեցաւ Յուսէպ կնիզիցին, ուր օրհնեց հաւաքուած հայ և օտար քրիստոնեայ բազմութիւնը և ապա հիւրընկալուեցաւ Պր. Սկրոյ Անթիքոնի տունը: Նոյն երեկոյ ժամերգութիւն և շնորհակցեալ հոտորակեցաւ իրրեւ մատուռ գործածող սրահին մէջ, իսկ յաջորդ առաւ Ս. Պատրիարք մատոյց Տ. Եղիշէ Աբղ. և Ս. Պատրիարք Հայրը քաղցեց ձիւղակիցէք զնշխարեալ կոտորսդ, զի մի ինչ կորիցէք բնաբռնով: Նոյն օրը Ն. Ամենապատուութիւնը պալատ հրաւիրուեցաւ, Միասին էին Տ. Միգորպ Եպս. և Տեղակալ Խորհուրդի անդամներէն Պրք. Ս. Անթիքոնի տունը և Ս. Պէտկուսին: Դանլիճին մէջ Ս. Պատրիարքը գեղեցիկ ու զերծով մը երախտագիտութիւն յայտնեց Ն. Վենափառութեան, իր ազգին մէկ բեկորին հանդէպ ցոյց տուած մարդասէր հովանաւորութեան համար: Էմիրը սիրաւ իր խօսքերով պատասխանեց և իր համակրութիւնը յայտնեց տեղւոյն հայ գաղութին նկատմամբ, որոնց, ըսաւ, հուսաւ սար սիրով կը նայիմ, ինչպէս իմ տեղացի ժողովուրդիս: Սեղանի միջոցին ևս սիրաւ իր արտայայտութիւններ փոխանակուեցան, որոնցմէ վերջ Ս. Պատրիարքը հրաժեշտ տաւ յարգանքի և շնորհակալութեան խօսքերով: Յաջորդ օրը Սրբ. Հայրը զանազան այցելութիւններ տուաւ և ընդունեց, և Գշ. դարձաւ Ս. Աթոռ:

(«Սին», 1933, է. Յարի, Սեպտեմբեր, Թիւ 9, էջ 290):